

ЗМІСТ

Засідання сорок друге, ранкове
(Вівторок, 22 грудня 2015 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп ...3

Прийняття постанов:

“Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Огневич З.Л.” ...16

“Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Мартиненка М.В.” ...18

“Про включення до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України восьмого скликання законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо правосуддя і про його направлення до Конституційного Суду України” ...20

Голосування проекту Постанови “Про особливості процедури розгляду законопроектів, що пов’язані з прийняттям проекту Закону України “Про Державний бюджет України на 2016 рік” ...49

Прийняття рішення щодо продовження вечірнього пленарного засідання до завершення розгляду питань, пов’язаних із прийняттям державного бюджету ...53

Заяви народних депутатів України щодо голосування ...56

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СОРОК ДРУГЕ

Сесійний зал Верховної Ради України

22 грудня 2015 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги народні депутати! Ми можемо розпочинати засідання, у нас надзвичайно важкий робочий тиждень, є низка важливих питань, які ми маємо розглянути.

У порядку денному на сьогодні у нас є питання щодо початку конституційного процесу в рамках реформи судової системи. Ви знаєте, що Конституційна комісія напрацювала відповідні рішення, які було направлено до Венеціанської комісії для надання відповідного висновку і передано Президенту, який відповідно до Конституції вніс цей проект закону до українського парламенту. Сьогодні ми маємо його розглянути, прийняти відповідні рішення, направити до Конституційного Суду і далі після повернення буде продовжено сам конституційний процес. Перекоаний, що в жодного немає сумніву в тому, що система судочинства в Україні потребує змін і відновлення довіри, і, найголовніше, має виконувати свою найважливішу функцію.

Наступне питання — це Державний бюджет України на 2016 рік і пов'язані з ним законопроекти. Хочу підкреслити, що надзвичайно важливо, щоби ми ввійшли в новий рік з бюджетом, хоча ми знаходимося в достатньо екстремальних умовах і дуже стислих строках.

Окремо хочу зазначити, що створена мною робоча група працює над удосконаленням документа і приведенням його до прийняттого для остаточного голосування стану.

Інформую вас про те, що в рамках роботи робочої групи ми спромоглися знайти відповідні рішення, відстояти позицію щодо децентралізації та спрощеної системи для бізнесу.

Є ще ряд важливих завдань, які ми маємо виконати. Зокрема ми домовилися про зниження єдиного соціального внеску, що може досить позитивно позначитися на виведенні з тіні заробітної плати.

Сьогодні всі усвідомлюють, що наш бюджет, скоріше, тактичний, ніж стратегічний. Тому, приймаючи тактичний бюджет, ми маємо продовжити над ним роботу для того, щоб українцям і країні дати чітку відповідь, як ми будемо жити в 2016 році, за якими параметрами, які завдання стоять перед владою, які сфери будуть реформовані та яким чином, зокрема освіта, охорона здоров'я та багато інших надзвичайно важливих сфер. Тому знову-таки закликаю до відповідального компромісу, до підтримки цих ініціатив за умови, що в січні-лютому ми маємо опрацювати кожну статтю видатків, кожен напрям, який підлягає реформам, для прийняття остаточних рішень.

А зараз, шановні колеги, прошу всіх підготуватися до реєстрації. Ми розпочинаємо нашу роботу. Прошу увімкнути систему "Рада" для реєстрації. І хочу вам нагадати, що сьогодні відведено 30 хвилин для виступів від депутатських фракцій і груп українського парламенту. Будь ласка, готуємося до реєстрації, шановні колеги.

У залі Верховної Ради України зареєструвався 321 народний депутат. Шановні колеги! Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую відкритим. За традицією хочу привітати нашого колегу Дениса Дзензерського з днем народження (*Оплески*). Бажаю вам добра і здоров'я!

Шановні народні депутати, прошу підготуватися до запису на виступи. Відповідно до Регламенту відведено 30 хвилин на виступи від депутатських фракцій і груп. Проводимо запис.

Володимир Михайлович Литвин, група "Воля народу". Будь ласка.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановні народні депутати! У Верховній Раді України зареєстровано законопроект про захист тварин від жорстокого поводження з ними. Переконали, перш ніж розглядати запропоновані Кабінетом Міністрів України проекти Податкового кодексу і Державного бюджету на 2016 рік, нам потрібно передовсім прийняти закон про захист людей від жорстокого поводження з ними, у тому числі й нас з вами, шановні колеги!

Запропоноване призводить до повного руйнування насамперед соціальної інфраструктури, особливо в сільській місцевості, і повного озлидніння людей. Сьогодні люди практично не мають ресурсу до виживання. Проте у сесійній залі ми відчуваємо радість від того, що називається реформами. Це рівнозначно, шановні колеги, радіти квітам на могилах. Людей намагаються у жорсткий примусовий спосіб загнати в європейське майбутнє, як вчора заганяли у комуністичне завтра. І в принципі діють тими самими більшовицькими методами, намагаючись ошчасливити людей.

Мені це нагадує відомий анекдот радянських часів: ви стверджуєте, що ми семимильними кроками рухаємося до комунізму, а чому у нас не вистачає найелементарнішого, зокрема м'яса? Відповідь була така: ми йдемо семимильними кроками, худоба за нами не встигає. Отже, наших людей вважають за худобу, з якою можна не рахуватися (*Оплески*).

Ви подивіться, що робиться в сферах освіти та охорони здоров'я! Систему охорони здоров'я знищено остаточно і безповоротно. Тепер взялися донищувати систему освіти. Педагоги і школи вижити не можуть. Погляньте, зараз примусово знімають з фінансування навчальні заклади, в яких 25 або менше дітей, для того щоб громади не висловлювали своєї позиції. Я не кажу вже про решту моментів. Шановні колеги, скажіть, що відповідати батькам, які утримують будинки сімейного типу, з яких зняли

пільги на оплату газу і примушують оформляти субсидії? Але вони живуть з дітьми у службових приміщеннях, субсидію оформити не можна, доводиться вимирати.

Тому, шановні колеги, я пропоную перед прийняттям рішення щодо бюджету спочатку визначитися, що для нас найважливіше: доля 45 мільйонів українців чи доля нашого доблесного уряду.

Дякую (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бойко, “Опозиційний блок”.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Шановний пане головуючий! Шановні народні депутати! Через декілька днів спливає строк дії Мінських угод, які сприяли припиненню вогню і збереженню тисячі життів. Однак, не зважаючи на заклики провідних держав світу і Європейського Союзу, за рік нічого не зроблено для імплементації угод і остаточного врегулювання конфлікту на Донбасі, повернення неконтрольованих територій Україні.

Щодо поданого проекту бюджету і податкової реформи. Ми вважаємо, що в умовах 15-відсоткового падіння ВВП головне завдання — це створення економічних стимулів для зростання. Потрібно знижувати податки і зменшувати базу оподаткування, щоб не закривалися підприємства, розвивався реальний сектор економіки, малий і середній бізнес, — це світовий досвід.

Українські реформатори придумали своє ноу-хау — боротися з кризою, підвищуючи податки і скорочуючи соціальні програми. В лексиконі глави уряду і міністрів упродовж року геть відсутні згадки про робочі місця. Бюджет і податкова реформа не повинні погіршувати життя людей, але в поданому бюджеті знову не передбачено коштів на індексацію пенсій та соціальні виплати. А ми наполягаємо на тому, що люди мають право на індексацію при інфляції за два роки в 80 відсотків і кратному підвищенні цін на комунальні послуги. Більше того, у проекті бюджету прораховано соціальні виплати, які сплачуватимуться лише в разі якщо в бюджеті будуть на це кошти — це ризиковано. Зберігається оподаткування пенсій, на місцеві бюджети перекидається ряд заздалегідь нездійснених додаткових фінансових зобов'язань, скорочуються реальні витрати на охорону здоров'я та освіту.

Уряд повинен припинити “затикати дірки” в бюджеті західними кредитами і почати вкладати отримані кошти в програми реального сектору економіки. Планувати роботу з кредиторами треба на декілька років уперед. Громадськість повинна знати умови отримання цих кредитів. Потрібно припинити порочну практику щорічного внесення змін до податкового законодавства, які тягарем лягають на плечі українських платників податків.

Ми закликаємо негайно повернутися до питань збереження миру, врегулювання ситуації на Донбасі і зайнятися економічною безпекою країни.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єгор Соболев, фракція “Самопоміч”. Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об'єднання “Самопоміч”). Ви знаєте, біля парламенту зараз зібралися сотні

людей, які проїхали півтисячі кілометрів, щоб донести дуже просту думку: в Кривому Розі не можна покривати фальсифікацій. Ці люди другий місяць спокійно, мирно, по-європейські стоять на вулицях і не погоджуються з тим, щоб Юрія Вілкула, символа людей Януковича, символа соратників Януковича, символа “тітушок”, символа фальсифікації, було обрано мером завдяки “героїчній” перемозі в лікарнях Кривого Рогу. За цей час ані парламент, ані Президент, ані інші важливі органи управління державою не виявилися здатними допомогти людям. Перед яким вибором ми їх залишаємо: зробити криворізьку українську республіку? Люди проти цього. Ці самі люди, які сьогодні приїхали до нас, півтора року тому зупинили “русскую весну”, вони так само вийшли на вулиці свого славетного міста і сказали: “Кривий Ріг — це Україна”. І вони хочуть бачити успішну європейську цивілізовану Україну. Який в них інший вихід — індивідуальний терор? А за ким їм полювати? Хто сьогодні в державі є злом? Охендовський, який вже привітав Юрія Вілкула більше, ніж Путін привітав Януковича? А хто прикриває цього Охендовського? Хто всупереч своїм конституційним обов’язкам і обіцянкам парламенту та народу не вносить подання про нових кандидатів у новий Центрвиборчком? Хто погоджується з цим?

Колеги, два тижні тому ми підготували дуже європейський проект закону про призначення позачергових виборів у Кривому Розі. Це цивілізований мирний вихід із ситуації.

Фракція “Самопоміч” просить невідкладно, прямо зараз, поставити цей законопроект на голосування і проголосувати за нього. Фракція “Самопоміч” не голосуватиме за інше рішення, поки для Кривого Рогу, для людей, які приїхали сюди просити справедливості, не буде знайдено цивілізованого виходу.

Фракція “Самопоміч” готова далі працювати над підготовкою якісного закону щодо витрачання коштів платників податків у 2016 році — Державного бюджету на 2016 рік. Проте ми маємо обов’язково відкрити всі заплановані видатки до останньої

платіжки, а не голосувати за цифри всліпу і, найголовніше, негайно вирішити ключове питання — захист демократії. Якщо у людей крадуть їхнє право делегувати і забирати владу, все інше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Тимошенко, фракція “Батьківщина”. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Батьківщина”)*. Доброго дня всім! Я зараз зайшла до сесійного залу і дивилась, як тут все спокійно, розмірено. Мінімум половину, а скоріше, дві третини місць в цьому залі зараз не зайнято депутатами, їх просто в залі немає. Є більш важливі справи, ніж розгляд стратегії розвитку країни на 2016 рік, яким є бюджет і податкове законодавство, що є основою піднесення або знищення економіки держави.

Насправді, спокійне болото, яке не дає українцям жодної надії. Але за межами Верховної Ради країна бурлить. За межами стін уряду країна бурлить. Вийдіть на вулицю, подивіться, вже дійшли до того, що науковці на вулицях! Освітяни, аграрії, правоохоронці, малий і середній бізнес на вулицях! Назвіть хоча б одну категорію, яка сьогодні може сприймати цю політику. Я думаю, що дійшли до певної межі. Тому що люди, які є дуже моральними та відповідальними, два роки після революції терпіли, поки у них були ще копійки заощаджень вдома або на рахунках банків, що вже впали разом із їхніми заощадженнями, входять у 2016 рік без копійки коштів і без надії, що в уряді чи в парламенті їх почують.

Хочу також повідомити вам, що країна шокована, тому що вдвоє збільшилася оплата в платіжках за тепло і рідко, хто може отримати субсидії, і то — копійки.

Щодо наших регіональних структур і місцевого самоврядування. Приходить заступник міністра регіонального розвитку на засідання профільного комітету і каже, що цей бюджет неприйнятний, тому що децентралізацію замінили повною централізацією. Індекссації в бюджеті нуль, інфляція на рівні 45–50 відсотків. Що ми робимо? Зупиніться! Не дайте сьогодні Верховній Раді, авантюрам уряду, які руйнують країну, рухатися далі. Сьогодні кожна позиція бюджету практично є вбивчою для країни і людей. І саме тому я закликаю: жодних скорочених процедур, жодної штурмовщини, жодного закриття очей на явні та жахливі речі, які є в цьому бюджеті, де вже дійшла черга до дітей з інвалідністю, до учасників АТО, яких усього позбавляють, до дітей-сиріт, до матерів-одиначок. Скільки це може тривати? Або захистіть людей, або такий уряд і парламент нікому не потрібні (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар, група “Партія “Відродження”. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановні громадяни України! Україна може витримати різні етапи життя, різні представлені сьогодні тут коаліції, витримати цей уряд, не зважаючи на всі експерименти, які вони проводять. Україна не може витримати лише анархії. Анархія починається з бездіяльності уряду та коаліції. Ми бачимо, що так, як готується країна до Нового року, до прийняття бюджету, так ніде у світі ніхто не готується. Ми бачимо абсолютну некомпетентність.

Півроку тому ми говорили, що є проблема: треба терміново готувати Податковий кодекс. Ніхто палець об палець не вдарив, ми бачили, який ганебний Податковий кодекс вніс уряд і що з цього вийшло. Ми очікуємо, що хоча би зараз, під час підготовки бюджету, буде враховано зменшення податкового і соціального

навантаження на фонд заробітних плат, що дасть можливість витягнути заробітні плати з тіні та розвиватися економіці.

Ми задоволені тим, що вдалося відстояти спрощену фінансову систему оподаткування для спрощенців. Ми наполягали на цьому і, слава Богу, що ця позиція почала враховуватися. Ми відстоюємо ситуацію, що треба для аграрників залишити єдиний фіксований податок, це єдина можливість селянам сьогодні вижити, не треба різати курку, яка сьогодні несе останні золоті яйця. Ми кажемо про те, що в бюджетах треба обов'язково врахувати передовсім думку громад. Є бажання уряду через бюджет провести перерозподіл єдиного податку і забрати до державного бюджету майже 30 відсотків, до обласних бюджетів — 25. Це податок для громад міста, це місцевий податок і ми вимагаємо, щоб ніхто не ліз до цього податку, щоб він залишався на місцях, щоб громада сама розпоряджалася, а не якійсь дядько з Києва, з Мінфіну, буде пальцем показувати, куди місцевим громадам витрачати кошти. Наступне питання — фінансування профтехосвіти. Ви подивіться, як уряд підійшов до цих освітянських програм. Ми бачимо, що дійшли вже до святого — у дітей 1–4 класів намагаються забрати бюджетне фінансування безоплатного харчування.

Ми вимагаємо, щоб такі питання було враховано. Ми підготували сотні пропозицій, які дадуть можливість вирішити соціальні питання для малозабезпечених родин, підняти соціальні стандарти, дадуть можливість місцевим громадам мати свої фінанси і самим розпоряджатися, а не чекати подачки з Києва і не бігати по Києву з протягнутою рукою.

Тому ми бачимо, що є позитивні зміни і вимагаємо ці три дні також ефективно попрацювати, щоб країна в новий рік увійшла з бюджетом, соціально орієнтованим на відродження економіки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Віталійович Луценко, “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановний пане головуєчий! Шановні народні депутати! Дозвольте привітати усіх вас і весь український народ із тим, що спільна робота законодавчої та виконавчої гілок влади дозволила Україні отримати перспективу безвізового режиму. Упевнений, що це надзвичайно важливе питання, яке стосується не печаток у паспортах, а цивілізаційного розриву з “руським миром”, куди 350 років тому насильно завели Україну і звідки, нарешті, спільними зусиллями, ціною героїчних вчинків на Майдані і зараз на східному фронті ми повертаємося до свого європейського дому.

Шановні колеги! Успіх у цьому напрямі також означає, що разом ми можемо приймати відповідальні та корисні для суспільства рішення. У зв'язку з цим найголовнішим питанням порядку денного є прийняття змін до поточного Податкового кодексу і прийняття Державного бюджету на 2016 рік.

На жаль, мусимо констатувати безпрецедентну непідготовленість документів Кабінетом Міністрів України. Це чи не вперше в історії українського парламенту, коли Верховна Рада має напрому почати готувати закони про податки та бюджет. І, тим не менше, всі ми розуміємо, що 1/12 обсягу бюджету 2016 року неможлива, бо скасовує серйозне підвищення заробітної плати для української армії і ряд інших новацій для українського бізнесу.

Тому сьогодні робоча група парламенту та уряду працювала всю ніч, буквально о 7 годині ранку завершила свою роботу, для того щоб уже сьогодні могло відбутися засідання профільного комітету, а ми після обіду змогли внести зміни до Податкового кодексу в першому читанні.

Хочемо сказати, що базові позиції, висловлені представниками всіх фракцій, збережені. Це і збереження фінансової бази самоврядування, це і перехідний період для спецрежимів ПДВ

у сільському господарстві, це збереження умов для малого, середнього підприємництва, це введення прозорого порядку автоматичного повернення ПДВ для експортерів, це зменшення в два рази навантаження на заробітну плату і ряд інших корисних новацій.

Переконаний, що сьогодні ми просто зобов'язані прийняти цей документ у першому читанні, щоб почати його відшліфовувати і встигнути з його прийняттям і прийняттям бюджету до кінця поточного року.

Шановні колеги, історичним позначенням також є сьогоднішнє голосування за початок судової реформи. Фракція "Блок Петра Порошенка" вважає це найбільшим боргом парламенту, який багато що зробив у напрямі боротьби з корупцією і злочинністю, але без реформи судів ця робота є марною.

Тому закликаємо всі фракції коаліції та опозиції проголосувати сьогодні за направлення до Конституційного Суду України тексту змін до Конституції задля повного очищення судів шляхом персонального 100-відсоткового атестування кожного судді. Якщо ми це зробимо, можна сказати, що ворота для судової реформи відкрито і ми почали рухатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Ляшко, Радикальна партія.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Шановні громадяни України! Шановні колеги! Хочу продемонструвати вам факти, бо вони річ уперта, які спростовують будь-які вигадки, що нам розповідає влада.

Упродовж останніх двох місяців уряд і парламентська більшість розказують нам, що розв'язали проблеми тарифів, цих проблем у людей немає, всі задоволені та щасливі.

Я вам покажу, який щасливий народ. Сплата комунальних послуг в однокімнатній квартирі у Святошині у місяць становить 1549 гривень; двокімнатної квартири площею 56 квадратних метрів — 1200 гривень за комунальні послуги, додатково за водопостачання — 126 гривень, за опалення площі — 1089. Загалом за квартиру площею 56 квадратних метрів люди мають сплачувати 2,5 тисячі гривень.

Далі. Сплата централізованого опалення у квартирі площею 68 квадратних метрів становить 850 гривень. Покажіть мені, хто здатен сплатити ці кошти. Хто може сплатити по 2 тисячі гривень за двокімнатну квартиру площею 56 квадратних метрів, коли в людини пенсія чи заробітна плата максимум 1,5 тисячі гривень? То для чого ви дурите людей, для чого ви вигадуете, що розв'язали проблему тарифів?!

Саме тому ми, лідери трьох фракцій: я, керівники “Самопоміч” та “Батьківщини”, вчора підписали законопроект про перерахунок вартості газу. На сьогодні “Нафтогаз” для промислових підприємств знизив вартість за тисячу кубів газу до 5 тисяч гривень. Чому громадяни мають платити по 7 300? Ми вимагаємо перерахунку, щоб люди платили хоча б як промисловість, по 5 тисяч за тисячу кубів.

Володимире Борисовичу Гройсман, я звертаюся до вас. Проект постанови за підписами трьох лідерів фракцій з учоранього дня з невідомих причин не реєструється. А провести перерахунок є дорученням уряду. Я вимагаю від вас дати доручення негайно зареєструвати цей проект постанови і сьогодні розглянути його в залі парламенту. І дати доручення уряду перерахувати вартість газу для потреб населення і житлово-комунального господарства, щоб ціна для громадян за газ була не вище, ніж ціна для промисловості. Якщо у нас собівартість видобутку власного газу становить від 700 до 1500 гривень за тисячу кубів, чому люди мають платити по 7300? Я вам скажу чому. Це вони сплачують корупцію, це вони сплачують зловживання, це вони набивають

комусь кишені! Ми маємо припинити цю грабіжницьку політику!
(Оплески).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Юрійович Бурбак, “Народний фронт”.
Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія “Народний фронт”). Шановний Голово! Шановні народні депутати! Завершується непростий 2015 рік. Спільними зусиллями, часто з дискусіями і суперечками, але ми поступово йдемо шляхом життєво важливих реформ. Ефективність реформаторських ініціатив коаліції, українського уряду та Президента постійно отримує схвальні оцінки наших західних партнерів. Інакше Україна не отримала би ні позитивного висновку щодо безвізового режиму, ні зони вільної торгівлі з Європейським Союзом.

Ці важливі рішення стали наслідком нашої спільної роботи. Ми прийняли чимало важливих і доленосних рішень, запропонованих як Президентом, так і урядом. У цьому сесійному залі приймалися рішення для забезпечення обороноздатності нашої армії, деолігархації енергетичного сектору, зниження економічної залежності від Росії, впровадження нових антикорупційних інституцій і підвищення соціальних стандартів для українських громадян.

Але наші досягнення були б набагато відчутнішими і масштабнішими, якби ми завжди прагнули діяти спільно і конструктивно та замість сенсаційних заяв у телеефірах намагалися приймати рішення у сесійній залі та профільних комітетах. Критика без конструктивної дискусії предметних пропозицій — це порожні

балачки. Аплодисментами і популістськими заявами бюджет не наповниш и країну не побудуєш.

Я розумію, що когось мордують амбіції повернутися у високі урядові крісла, комусь кортить відновити газове корито олігархів і водночас демагогічно загравати з виборцями. Шановні колеги, маємо зрозуміти, що люди потребують не гасел, а конкретних дій. Дуже сподіваюся, що не рейтинги власної політичної сили, а інтереси країни все-таки є важливішими для фракцій коаліції та всього парламенту.

Зараз наше головне завдання — прийняти бюджет, доопрацьований депутатами і коаліційним урядом. Тому і відповідальність наша спільна. Через демагогічні заяви змінам до податкового законодавства і проекту бюджету наклеїли неправдиві ярлики. Ніби-то спрощену систему знищили. Ні, ми відстояли спрощену систему.

Упевнений, що здоровий глузд та відповідальність перед людьми і державою таки переможуть. Вкотре нагадаю, що дотримання вимог МВФ у державному бюджеті — це гарантія отримання третього траншу кредиту, це гарантія своєчасного фінансування війська, спокійного проходження опалювального сезону, своєчасної виплати пенсій і зарплат, а також виконання інших соціальних зобов'язань держави. Ухвалюючи у цей момент важливе рішення, безвідповідально керуватися логікою виборчої кампанії і рахувати відсотки на наступних виборах. Прем'єр-міністр Яценюк нещодавно заявив, що його не цікавлять особисті рейтинги, для нього значно важливішим є результат України. Він розуміє, що реалізація складних реформ в усі часи, в усіх державах не додавала популярності, але комусь треба провести державу через складні часи. Закликаю послугуватися такою відповідальністю за майбутнє держави. На нас дивляться вся Україна і весь світ. Тому ще раз закликаю і надалі працювати єдиною командою, щоб держава якнайшвидше відчула позитивний ефект від реформ та інтеграції з Європейським Союзом. Таким має бути пріоритет спільної

команди. Ми зобов'язані прийняти бюджет на 2016 рік вчасно. Для цього у нас залишилися лічені дні. Закликаю вас до конструктивної роботи.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максиме Юрійовичу.

Шановні колеги, час, відведений на виступи, вичерпано.

У нас є дві постанови Верховної Ради — це проект Постанови “Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Огневич З.Л.” ([№3462](#)), яка з трибуни Верховної Ради виступала про зняття повноважень, і заява Миколи Мартиненка, який присутній у цій залі, щодо зняття повноважень народного депутата України. У нас додатково є ще заяви двох народних депутатів. Ми їх запросимо до сесійної зали парламенту, щоб вони виступили з трибуни (*Шум у залі*).

Є пропозиція розглянути проекти цих двох постанов за скороченою процедурою. Доповідає перший заступник голови комітету Павло Пинзеник.

Будь ласка, займайте свої робочі місця і голосуватимемо щодо розгляду цих двох питань за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

“За” — 176.

Рішення прийнято.

Павло Васильович Пинзеник. Будь ласка, доповідайте.

ПИНЗЕНИК П.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”)*. Шановні колеги, доповідь буде дуже короткою. Користуючись нагодою, оскільки

питання не вперше вноситься на розгляд Верховної Ради України, доповідаю, що до парламенту надійшли заяви народних депутатів України: Огнєвіч, Атрошенка, Філатова, Мартиненка щодо складання повноважень. Огнєвіч — за особистою заявою. Атрошенко — у зв'язку з обранням Чернігівським міським головою. Філатов — у зв'язку з обранням міським головою Дніпропетровська. Мартиненко — за особистою заявою.

Комітет з питань Регламенту розглянув зазначені заяви і вніс відповідні проекти постанов щодо припинення повноважень народного депутата Огнєвіч ([№3462](#)), Атрошенка ([№3521](#)), Філатова ([№3522](#)), Мартиненка ([№3604](#)). За рішенням комітету прохання розглянути зазначені проекти постанови в порядку надходження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у нас є постанови про припинення повноважень народного депутата Злати Огнєвіч. Вона виступала з трибуни Верховної Ради України та аргументувала своє складання повноважень. У залі також присутній наш колега Микола Мартиненко, якого я запрошу до слова під час розгляду проекту його постанови. Колег Філатова і Атрошенка також запросимо, можливо, завтра або в четвер для виступу з трибуни Верховної Ради.

Шановні колеги, ставлю на голосування щодо прийняття в цілому проекту Постанови “Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Огнєвіч З.Л.” відповідно до поданої нею заяви, і ви пам'ятаєте її виступ з трибуни Верховної Ради України.

“За” — 301.

Конституційна більшість.

Шановні колеги! На ваш розгляд внесено проект Постанови “Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Мартиненка М.В.” ([№3604](#)). Для виступу запрошую Миколу Володимировича на трибуну Верховної Ради України.

МАРТИНЕНКО М.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”)*. Шановні колеги! Я написав заяву, є рішення регламентного комітету, прошу проголосувати мою заяву в сесійній залі. Я прийняв це рішення, тому що не хочу допустити політичної дестабілізації шляхом відставки прозахідного уряду, дострокових виборів і реваншу.

На брудну кампанію проти мене витрачено більш як 10 мільйонів доларів, і рано чи пізно ми узнаємо імена замовників і виконавців цієї кампанії. У ці ігри грають дешеві актори, я хочу в правовому полі як звичайний громадянин без депутатського мандата довести свою невинуватість. Даремно опоненти рядяться в білі фраки, вони не зроблять того кроку, який зроблю я, не складуть депутатських мандатів, вони не напишуть заяв про звільнення з посади голів обласних адміністрацій і не підуть до суду зі мною змагатися.

Щодо моєї роботи в парламенті. З посади голови комітету йду з відчуттям виконаного обов’язку — за цей час ми не маємо 100-відсоткової залежності ні в газовій, ні в ядерній сферах. Реформи, які ми розпочали, є невідворотними на європейському шляху.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Миколо Володимировичу, за виступ.

Шановні колеги народні депутати! Відбувся виступ народного депутата Миколи Володимировича Мартиненка. Шановні колеги! Є пропозиція прийняти за основу і в цілому проект

Постанови “Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Мартиненка М.В.” (№3604).

Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої робочі місця. Прошу підтримати.

“За” — 225 (*Шум у залі*).

Шановні колеги народні депутати, цей проект постанови не потребує рішення про включення до порядку денного. Я ще раз ставлю на голосування проект Постанови “Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Мартиненка М.В.” (№3604). Ви чули виступ народного депутата з трибуни Верховної Ради, це його бажання, і ми маємо виконати досить формальну функцію. Будь ласка, шановні колеги, голосуємо проект постанови №3604 за основу та в цілому.

“За” — 220.

Шановні колеги народні депутати, у мене є величезне прохання. Давайте абсолютно спокійно підійдемо до цього питання. Народний депутат Мартиненко з цієї трибуни звернувся до всіх вас з проханням підтримати його заяву щодо припинення повноважень народного депутата України. Шановні колеги, ще раз прошу всіх сконцентруватися.

Колеги, вкотре наголошую на тому, що пропозиція Миколи Володимировича пролунала з цієї трибуни, він офіційно написав заяву, це його позиція.

Микола Мартиненко, 1 хвилина. Будь ласка.

МАРТИНЕНКО М.В. Шановні колеги, я висловив своє рішення з трибуни та мотивацію свого рішення. Прошу поважати моє рішення і проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ви ще раз почули звернення народного депутата Мартиненка. Будь ласка, прошу всіх зайняти свої робочі

місця, підготуватися до голосування і підтримати заяву народного депутата.

“За” — 228.

Рішення прийнято.

Дякую, Миколо Володимировичу за позицію. Це мужній крок *(Оплески)*.

Шановні колеги, ми продовжуємо нашу роботу. На ваш розгляд вноситься проект Закону “Про внесення змін до Конституції України щодо правосуддя”, [№3524](#) *(Шум у залі)*. Законопроект внесено Президентом України відповідно до статті 154 Конституції України та визначено ним як невідкладний. Згідно з вимогами статей 1, 146 Регламенту питання розглядається за процедурою повного обговорення.

Слово для доповіді надається представнику Президента України у Верховній Раді України Степану Івановичу Кубіву. Будь ласка, 10 хвилин для доповіді відповідно до Регламенту. Далі співдоповідь голови Комітету Верховної Ради з питань правової політики та правосуддя Руслана Петровича Князевича. Запитання співдоповідачу і відповіді на них — до 3 хвилин. Виступи від депутатських фракцій і груп, народних депутатів — до 40 хвилин. Потім заключне слово доповідача і співдоповідача — до 3 хвилин кожному *(Шум у залі)*.

Степан Кубів, представник Президента у Верховній Раді України *(Шум у залі)*. Будь ласка, доповідайте. Зміни до Конституції в частині правосуддя. Відповідно до Регламенту вкотре хочу наголосити, що це спеціальна процедура розгляду. І сьогодні ми розглядатимемо питання про включення до порядку денного цього проекту і направлення його до Конституційного Суду України.

Степан Іванович Кубів, 10 хвилин. Будь ласка.

КУБІВ С.І., представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Важливою гарантією забезпечення захисту прав і свобод кожного громадянина, ефективної боротьби з корупцією, надходження в Україну інвестицій та побудови держави, керованої верховенством права, є справедливий, неупереджений та безсторонній суд. Відповідність українських суддів зазначеним вимогам потребує якісних і ґрунтовних змін чинного законодавства.

Необхідно зазначити, що Стратегією сталого розвитку “Україна–2020”, схваленою указом Президента України як першочергова, визначено саме судову реформу. Зазначена судова реформа відповідно до Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки потребує внесення змін до Конституції України.

У зв’язку з вищевикладеним Президентом України на розгляд Верховної Ради внесено та визначено як невідкладний проект Закону “Про внесення змін до Конституції щодо правосуддя” (№3524) від 25 листопада 2015 року.

Конституційною комісією під час підготовки даного законопроекту враховано всі ключові рекомендації Європейської комісії “За демократію через право” (далі — Венеціанська комісія), яка 23 жовтня 2015 року на відповідному пленарному засіданні ухвалила свій остаточний висновок щодо вказаних змін. У даному висновку зазначається, що остання версія змін до Конституції України, підготовлена робочою групою, Конституційною комісією з питань правосуддя, є дуже позитивною, добре підготовленою та заслуговує повної підтримки. Конституційною комісією також враховано пропозиції, отримані в результаті широких громадських обговорень, в яких взяли участь більш як 500 експертів. Таким чином, запропоновані у законопроекті зміни цілком відповідають

міжнародним стандартам та враховують відповідні висновки і зауваження Венеціанської комісії.

Щодо основних положень указаних змін необхідно зазначити, що вони полягають у забезпеченні незалежності судової влади, її деполітизації, підвищенні професійних стандартів суддівського корпусу, удосконаленні засад здійснення судочинства, забезпеченні інституційності, спроможності прокуратури, адвокатури, системи виконання судових рішень тощо.

Перше. З метою забезпечення незалежності судової влади та її деполітизації законопроектом пропонується скасувати інститут призначення судді на посаду вперше та передбачити, що судді обіймуть посади безстроково.

Крім того, треба зазначити, що Вища рада правосуддя складатиметься з 21 члена, з яких десятьох обиратиме з'їзд суддів України з числа суддів чи суддів у відставці, двох — призначатиме Президент України. В свою чергу Верховна Рада, з'їзд адвокатів України, Всеукраїнська конференція прокурорів, з'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ обиратимуть по дві особи. За посадою до складу Вищої ради правосуддя входить Голова Верховного Суду.

Друге. Підвищення вимог та професійних стандартів досуддівського корпусу законопроектом пропонується реалізувати шляхом запровадження конкурсного принципу призначення судді на посаду та підвищення вікових і професійних цензів до кандидатів на посаду судді. Крім того, законопроектом розмежовуються підстави для звільнення судді з посади і припинення його повноважень та встановлюється, що порушення суддею обов'язку підтвердити джерело походження свого майна є підставою для його звільнення.

Третє. З метою обмеження імунітету суддів до функціонального рівня пропонується встановити, що без згоди Вищої ради правосуддя суддю не може бути затримано або утримано під вартою до внесення обвинувального вироку судом, за

винятком його затримання під час або відразу після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину. Законопроектом також пропонується передбачити, що суддю не можна притягнути до відповідальності за ухвалене ним судове рішення, за винятком вчинення ним злочину або дисциплінарного проступку.

Четверте. Щодо удосконалення засад здійснення судочинства. Проектом закону передбачається забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках на касаційне оскарження судового рішення. При цьому установлення законом виняткових підстав для касаційного оскарження у тих випадках, коли таке оскарження є справді необхідним, дасть змогу побудувати ефективну судову систему, що гарантуватиме особі право на остаточне та обов'язкове судове рішення.

П'яте. Необхідно також зазначити, що з метою оптимізації в системі судустрою законопроектом пропонується встановити, що суд утворюватиметься, реорганізуватиметься та ліквідуватиметься законом, проект якого вноситиме до Верховної Ради України Президент України після консультацій з Вищою радою правосуддя.

Шосте. У частині забезпечення інституційної спроможності системи виконання судових рішень законопроектом передбачається встановити, що контроль за виконанням судових рішень здійснює відповідний суд, який його прийняв.

Сьоме. Щодо забезпечення інституційності та спроможності прокуратури законопроектом пропонується вилучити низку не властивих прокуратурі за європейським стандартом функцій, зокрема нагляд за дотриманням прав і свобод людини і громадянина, нагляд за дотриманням законів із цих питань органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами тощо.

Крім того, враховано численні європейські рекомендації, зокрема пункт 14 висновку Венеціанської комісії від 15 жовтня 2012 року, пункти 14–95 спільного висновку Венеціанської комісії

та Директорату з прав людини Головного директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи від 14 жовтня 2014 року, пункт 46 висновку Венеціанської комісії від 27 жовтня 2014 року, пункт 12 попереднього висновку Венеціанської комісії від 24 липня 2015 року.

Восьме. З метою інституційного закріплення адвокатури законопроектом на конституційному рівні затверджується діяльність адвокатури та встановлюється, що виключно адвокат здійснюватиме представництво іншої особи в суді та захищатиме її від кримінального обвинувачення.

Дев'яте. Проектом Закону “Про внесення змін до Конституції України щодо правосуддя” пропонується запровадити інститут конституційної скарги та удосконалити діяльність Конституційного Суду України.

З переліку повноважень вищевказаного органу запропоновано вилучити повноваження щодо тлумачення законів України, оскільки така функція взагалі не властива конституційним судам чи іншим подібним інституціям.

Таким чином, прийняття зазначеного законопроекту сприятиме реалізації повномасштабної судової реформи та оновленню суддівського корпусу відповідно до суспільних очікувань і згідно з європейськими стандартами, відновленню довіри громадян до судової гілки влади, а також забезпеченню належного функціонування прокуратури, адвокатури та системи виконання судових рішень.

З огляду на вказане прошу підтримати законодавчу ініціативу Президента України включити проект Закону “Про внесення змін до Конституції України щодо правосуддя” (№3524) від 25 листопада 2015 року до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України восьмого скликання та направити його до Конституційного Суду України для отримання висновку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степане Івановичу, за доповідь.

Руслан Князевич, співдоповідь до 5 хвилин, і потім запитання співдоповідачу. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Доброго дня, шановні колеги і шановний пане Голово! Відповідно до Конституції України правом законодавчої ініціативи з питань внесення змін до Конституції наділено двох суб’єктів відповідних змін — це Президент України і відповідна кількість народних депутатів, залежно від того, до яких розділів Конституції вносяться дані зміни. Якщо зміни вносяться до розділів I, III і XIII, то відповідно до статті 155 Конституції таким правом наділено більш як 300 народних депутатів, тобто більше ніж дві третини від конституційного складу. У даному разі йдеться про внесення змін до інших розділів Конституції.

У зв’язку з цим Президент скористався своїм правом, передбаченим статтею 154 Конституції, відповідно до якої він, а також більше ніж третина народних депутатів, тобто більше ніж 150, наділені правом відповідно ініціювати такого роду зміни.

Звертаю вашу увагу, що відповідно до статті 159 Конституції для того, щоб Верховна Рада могла приступити до розгляду змін до Конституції, вона повинна отримувати позитивний висновок Конституційного Суду щодо відповідності проекту змін до Конституції статтям 157 і 158 Конституції України, а також у цьому висновку Конституційний Суд не повинен зазначати жодних застережень щодо того, що зміст цих змін не відповідає іншим статтям Конституції України.

У зв’язку з цим, користуючись правом, передбаченим статтею 93 Конституції, відповідно до якої Президент є суб’єктом права законодавчої ініціативи, та згідно зі статтею 154 Конституції України, Президент звернувся до Верховної Ради з відповідним

проектом закону №3524 від 25 листопада 2015 року і визначив його як невідкладний.

На виконання відповідних приписів метою цього законопроекту є вдосконалення конституційних основ правосуддя для практичної реалізації принципу верховенства права і забезпечення права на справедливий судовий розгляд справи незалежним безстороннім судом.

Для досягнення поставленої мети суб'єкт права законодавчої ініціативи пропонує внести зміни до цілої низки статей Конституції України, зокрема: 124–129, 130–131, 147–149, 151, 153. А також доповнити її новими статтями: 129¹, 130¹, 131¹, 131², 148¹, 149¹, 151¹, 151². І внести зміни до статей 25, 29, 55, 59, 89, 92, 106, 108, 110, 111, 136, 150, 152 і до розділу XV “Перехідних положень” Основного Закону та виключити з Конституції України розділ VII “Прокуратура”.

Згідно з прикінцевими і перехідними положеннями законопроекту передбачено набрання чинності законом через три місяці з дня, наступного за днем опублікування, крім нової редакції частини шостої статті 124 Конституції України, яка набирає чинності через три роки з дня, наступного за днем опублікування цього закону.

Відповідно до частини другої статті 45 Регламенту Верховної Ради в межах предмету відання Комітет з правової політики дійшов такого висновку.

Згідно зі статтею 154 даний проект закону внесено належним суб'єктом права законодавчої ініціативи відповідно до приписів Конституції.

На думку комітету, його прийняття не потребує викликання системної єдності норм Конституції і одночасного внесення змін до розділу I, III і XIII Основного Закону України. Таким чином, формально він відповідає процедурі внесення змін до Конституції.

Попередній аналіз законопроекту дає змогу вважати, що в ньому відсутні норми, які в раніше наданих висновках

і прийнятих рішеннях Конституційного Суду визнавалися такими, що обмежують права та свободи людини і громадянина або спрямовані на ліквідацію незалежності чи порушення територіальної цілісності України.

На думку комітету, норми законопроекту викладено повно, чітко і несуперечливо, що дасть змогу системно врегулювати відповідні суспільні відносини на конституційному рівні.

Законопроект не потребуватиме внесення до нього пропозицій і поправок, у тому числі редакційно-уточнюючого характеру. Зважаючи на те, що підготовка здійснювалася відкрито із залученням наукового-експертного та юридичного середовища, постанову-звернення до Конституційного Суду, на думку комітету, необхідно обов'язково підтримати Верховною Радою.

Враховуючи викладене, а також норму статті 146 Регламенту комітет рекомендує поданий Президентом України як невідкладний проект закону включити до порядку денного та направити до Конституційного Суду для отримання висновку щодо відповідності вимогам статей 157, 158 Конституції України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Петровичу, за співдоповідь.

Будь ласка, 5 хвилин на запитання співдоповідачу. Колеги, прошу записатися на запитання співдоповідачу.

Народний депутат Супруненко. Будь ласка.

СУПРУНЕНКО О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №216, м. Київ, самовисуванець). Доброго дня! Прошу передати слово депутату Левченку.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Свобода"). ВО "Свобода", місто Київ. У мене запитання до співдоповідача і доповідача. Насправді будь-якому притомному громадянину

України зрозуміло, що єдиним механізмом, як справді знищити сьогодні корупцію в судах, є запровадження виборності суддів. Саме виборність суддів може якось вплинути на їхню кадрову якість. Решта — це просто перетасування старої, засаленої колоди карт, що нічого нового не дасть. І ми це побачили після Майдану, коли нібито після звільнень голів судів новими головами відповідних судів було обрано одних й тих самих людей або їхніх найближчих друзів.

Тому в мене таке запитання: а чому ви, власне кажучи, так боїтеся, так не хочете підійти до моделі виборності суддів найнижчих рівнів, поширеної в багатьох країнах?

Дякую.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Я тут дозволю собі висловлювати лише свою точку зору, бо від імені суб'єкта права законодавчої ініціативи я не уповноважений виступати, оскільки питання більше до нього. Щодо виборності суддів, мушу вам сказати, що я з вами абсолютно не погоджуюся, що цей інститут є у переважній більшості країн світу. Навпаки, у переважній більшості країн світу є інститут призначення суддів. Причому, як не парадоксально, в різних країнах по-різному. Наприклад, у Канаді призначення суддів відбувається міністром юстиції одноособово, і нікому не приходить в голову дорікати можливістю такої процедури з точки зору демократичних цінностей.

Стосовно інституту, про який ви кажете, він справді є в окремих країнах, але на рівні або мирових, або місцевих судів. Наведу приклад. У Сполучених Штатах Америки в окремих штатах на рівні законодавства справді такий інститут є. Проте чи може він бути прийнятним для української держави, я не знаю. Скажу вам як людина, яка мала нагоду бути спостерігачем на таких виборах, що ці вибори відбуваються за партійною ознакою: є кандидати від демократичної партії, а є кандидати від республіканської партії, які ведуть повноцінну політичну агітацію за обрання суддів.

Чи готове українське суспільство шляхом політичних механізмів обирати суддів, я не знаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Романова, “Самопоміч”.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім’ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Передаю слово Олегу Березюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Березюк.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Українське суспільство справді вже не хоче терпіти корупцію в судах та бачити, як шляхом політичних механізмів обираються судді.

Шановні колеги, ми зараз займаємося не тим чим треба, ми говоримо про правосуддя, не забезпечивши у країні права на вільне волевиявлення. Ми зараз ігноруємо всі закони і робимо мімікрію, яка свідчить про те, що ми за правосуддя. Тому ми наголошуємо, що не голосуватимемо за цей законопроект, хоча він є дуже важливим для країни, доки ми не виправимо ситуацію щодо волевиявлення у Кривому Розі.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Томенко. Будь ласка.

ТОМЕНКО М.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний

багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Руслане Петровичу, я хочу поставити концептуальне запитання: чи спрацює в цілому нормальна ідея на українському ґрунті? Дивіться, Вища рада юстиції, а вже згодом Вища рада правосуддя призначає, контролює, звільняє і в разі необхідності притягає до відповідальності суддів. Враховуючи фантастичну корпоративність суддівського середовища, у мене є великі сумніви, що дана концепція, за якою парламент не має права затверджувати суддів безстроково та не матиме можливості знімати недоторканність суддів, що спрацює.

Чи вважаєте ви, що є великі ризики консервації ганебної системи судочинства, якщо ми всі повноваження і функції покладемо лише на Вищу раду юстиції, а в перспективі — на Вищу раду правосуддя?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Якщо теоретично, можливо, ми побачимо як буде працювати цей орган у разі внесення відповідних змін до Конституції. Хоча поки що практика роботи Вищої ради юстиції, на мою думку, надихає оптимізмом, бо вони працюють досить ефективно і професійно.

Користуючись нагодою, пане Голово, хочу звернути увагу, що раду юстиції ми сформували фактично декілька місяців тому і у проекті бюджету, який було направлено до парламенту ще у вересні, не передбачено коштів на заробітну плату для Вищої ради юстиції в 2016 році у розмірі 27 мільйонів. Тому нам треба визначитися, чого ми хочемо: або розпочинати цю реформу, або економити на Вищій раді. Якщо там не буде фінансування — не буде відповідних реформ.

З приводу того, чи необхідно парламент позбавляти. Ви знаєте, він, на жаль, сам не хоче виконувати цих повноважень. Ми майже рік не можемо обрати суддів, бо не можемо їх звільнити. У нас з трудом відбуваються процедури притягнення судді до відповідальності. Ми самі не знаємо, чого ми хочемо. Якби

ми хоча б трохи були більш конституційно слухняними, напевно, такі проблеми були б дискусійними, а зараз є абсолютно безспірними.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лев Підлісецький, останнє запитання.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Шановний Голово! Шановний доповідачу! Чому ми сьогодні розглядаємо внесення змін до Конституції України щодо правосуддя? Тому що ми як політичний орган, як парламент знаємо, що судова система не працює. Прикладом не роботи судової системи і поганої роботи судової системи, заангажованості є рішення судів у Дніпропетровській області щодо виборів у Кривому Розі. І ми як політичний орган взяли на себе відповідальність і створили тимчасову слідчу комісію, яка запропонувала вирішення питання призначення нових виборів. Це і є проблемою правосуддя.

Тому ми вимагаємо і від головуючих, і від вас призупинити розгляд даного законопроекту, доки не буде поставлено на голосування законопроект щодо приведення повторних позачергових виборів у Кривому Розі.

Дякую (Оплески).

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Можна, я прокоментую? Це не зовсім по темі, я лише, шановні колеги, дозволю собі вас поправити. Ми не створювали тимчасової слідчої комісії. Ми створили тимчасову спеціальну комісію, яку відповідно до Конституції і Регламенту наділено іншими повноваженнями. У мене з іншим головою комітету Сергієм Власенком відбулася дискусія з цього приводу, у нас єдина спільна позиція. Є чіткий механізм, передбачений Законом

“Про місцеве самоврядування в Україні”. Для цього достатньо відповідний висновок профільного комітету, потрібне подання голови обласної державної адміністрації. І парламент уже неодноразово застосовував такого роду механізм. Якщо ви пішли іншим способом, це ваше право. Але в будь-якому разі робити зараз заручниками суди неправильно. Треба йти чітко визначеною процедурою, і ми давним-давно це питання вже вирішили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Запитання завершено.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій і груп.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вознюк, “Народний фронт”. Будь ласка.

ВОЗНЮК Ю.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №153, Рівненська область, політична партія “Народний фронт”). Фракція “Народний фронт” однозначно підтримуватиме даний законопроект, голосуватиме “за” одностайно.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Томенко Микола Володимирович, “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

ТОМЕНКО М.В. Прошу передати слово Руслану Князевичу, оскільки він не встиг переконливо загітувати за даний законопроект.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, Миколо Володимировичу. Я намагаюся. Шановний головуючий! Шановні колеги! Вкотре звертаю вашу увагу на найважливішу тезу, яку я намагався висловити з трибуни парламенту. Ми не розглядаємо зараз законопроект, внесеного Президентом, по суті. Такого роду розгляд парламент відповідно до Конституції може розпочати лише в разі якщо отримає позитивний у всіх розділах висновок Конституційного Суду. Ми ще не знаємо, який це буде висновок, але знову-таки звертаю вашу увагу, що відповідно до Конституції, на жаль, Президент як суб'єкт права законодавчої ініціативи не наділений повноваженням безпосередньо звертатися до Конституційного Суду за таким висновком. Він може це зробити виключно опосередковано через парламент, який не має права зловживати своїм повноваженням, а зобов'язаний такий висновок направити до Конституційного Суду, дочекатися його висновку, а далі вже діяти в той спосіб, який вважає за доцільне.

Зважаючи на ці обставини і беручи до уваги, що законопроект, який ми зараз розглядаємо, підготовлено належним чином, Президент відповідно до Конституції визначив його як невідкладний і просить парламент направити його до Конституційного Суду. Нехай Конституційний Суд скаже, чи суперечать Конституції норми, передбачені в законопроекті, чи звужують вони права громадян, чи дають можливість їм мати належний доступ до правосуддя, і направить свій висновок до парламенту, а парламент надалі визначатиметься з приводу його долі.

Якщо ви хочете по суті, то мушу вам сказати, що це абсолютно неординарна річ, яку ми зараз розглядаємо. Я розумію, що зараз всі напружені та очікують змін, передбачених у контексті розгляду податкового законодавства і бюджету на 2016 рік. Але, повірте, з точки зору стратегічного розвитку держави це рішення більш визначне, більш фундаментальне і більш перспективне, ніж решта, що ми приймаємо. Нікому не буде соромно за таке голосування.

Більше того, я вас переконую, що це додасть серйозних балів Україні на міжнародній арені, адже пропозиції, внесені Президентом, фактично дублюють у своїх сентенціях усі висновки Венеціанської комісії, запропоновані нею Україні за всі роки незалежності. Ми насправді вперше в українській історії змогли скомпілювати і подати у вигляді єдиного цілісного проекту закону всі норми, які в першу чергу не суперечать європейській перспективі України.

Я вас закликаю прийняти це рішення, в подальшому ми матимемо нагоду тут більш детально і прискіпливо розглянути всі пропозиції, внесені Президентом. Якщо Конституційний Суд внесе якісь застереження, ми обов'язково їх розглянемо і поправимо в стінах парламенту. Але зараз ставати на заваді початку такої визначної фундаментальної реформи ми не маємо права. Тому наша фракція одногосно підтримуватиме такого роду рішення і надалі активно працюватиме над цим законопроектом. Прошу долучитися до такої підтримки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пресман Олександр Семенович, група "Партія "Відродження".

ПРЕСМАН О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №139, Одеська область, самовисуванець). Прошу передати слово Валерію Писаренко.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №168, Харківська область, самовисуванець). Шановні колеги! Група "Партія "Відродження" підтримає будь-які реформи, спрямовані на покращання тих чи інших сфер нашого життя. Насамперед ми розуміємо, що настав час для судової реформи. Хочу нагадати, що ми завжди виступали за те, щоб наші суди

були більш професійними та менш корумпованими. Хочу зазначити, що ми постійно закликали до того, щоб прибрати Верховну Раду з питань призначення суддів, перевірки та покарання. Ми завжди говорили, що судді повинні в більшості контролювати самих себе, як це передбачено європейськими традиціями та як неодноразово встановлювала Венеціанська комісія у своїх висновках. Я хочу сказати, що ми завжди закликали до того, щоб Президент мав лише церемоніальну функцію в питаннях призначення суддів, щоб не продавалися ні укази Президента, ні рішення комітетів Верховної Ради, ні рішення парламенту, коли тут ми робимо екзекуції над суддями. Це повинні бути справді професійні органи. І це зазначено в усіх рекомендаціях Венеціанської комісії, Ради Європи та інших.

Хочу сказати, що документ, який сьогодні розглядатиметься і направлятиметься до Конституційного Суду, не має дуже багато новацій. Цей документ розроблявся останніми роками, і хочу сказати, що на 90 відсотків він складається з роботи, яку вів Андрій Портнов у стінах Адміністрації Президента.

Тому для нас немає тут багато новацій. І 10 відсотків, які додали, щоб це був новий законопроект, лише створюють сьогодні загальну картину. Тому ми очікуватимемо рішення Конституційного Суду щодо принципових моментів цієї конституційної реформи. Хочу сказати, що висновок Венеціанської комісії повторює висновок, за яким ми приймали в першому читанні зміни до Конституції з питань реформи судів. І якщо ми дійдемо до того, щоб зробити незалежними від політиків, Адміністрації Президента, Верховної Ради українські суди, то ми справді можемо стати на шлях, коли професійний рівень суддів і захист їх від тиску можуть привести до того, що саме незалежні суди в Україні розглядатимуть судові справи.

Переконаний, що спільнота України нас підтримає, група “Відродження” з процедурного питання не голосуватиме. Проте

очікуватиме рішення Конституційного Суду і братиме участь у здійсненні змін судової реформи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко Павло Петрович, фракція “Самопоміч”, передає слово Олегу Березюку. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р. Вельмишановні панове народні депутати! Вельмишановний пане головуючий! Ці поправки до Конституції насправді знову нічого не змінюють. Бо якщо після прийняття ви мене запитаете, чи змінимо ми суддів у Конституційному Суді та Верховному Суді тощо, я вам відповім: ні! Тоді для чого ми це приймаємо? Для того щоб знову показати симулякр, як ми це робили в суді, закон про справедливий суд?

Чи ми знову по телебаченню говоритимемо, що в Україні вже є безвізовий режим, якого немає і невідомо, коли буде? Це неправильно — дурити самих себе. Цей законопроект, по суті, є правильним і хорошим, але ми пропонуємо його доповнити постановою Верховної Ради, в якій вказати дуже суттєві норми щодо подання суддями та кандидатами на посади суддів декларацій доброчесності та родинних зв'язків, проведення моніторингу способу життя суддів, залучення громадськості до процесу оцінювання суддів, участі осіб з-поза меж суддівського корпусу в конкурсах на зайняття посад суддів.

Проте, найголовніше, в постанові має бути прописано, що до останнього читання ми приймемо закон про створення нового Верховного Суду, який набере чинності в день введення в дію поправок до Конституції. Це означає, що ми змінимо 400 суддів апеляційних, касаційних інстанцій і Верховного Суду. Це дасть сигнал суспільству, що це не просто папір, а справжня дія парламентаріїв, які хочуть це зробити. Без цієї постанови нам буде важко проголосувати за цей, по суті, хороший проект закону. Отже, найголовніше, що ми за нього не голосуватимемо.

Бо, порушуючи базові права людей, голосувати за суд — це також самообман. Тому, на превеликий жаль, фракція “Самопоміч” за цей законопроект не голосуватиме лише тому, що ми позбавляємо права голосу людей Кривого Рогу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко, Радикальна партія. Будь ласка.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Кривий Ріг! Кривий Ріг! Кривий Ріг!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олеже Валерійовичу!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Кривий Ріг! Кривий Ріг! Кривий Ріг!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олеже Валерійовичу! Шановне товариство, відбувається розгляд питання *(Шум у залі)*.

Дайте можливість Олегу Ляшку виступити з трибуни, будь ласка. Я дуже прошу дати можливість Ляшку виступити з трибуни *(Шум у залі)*.

Дайте, будь ласка, можливість продовжити розгляд питання і виступити керівнику фракції Олегу Ляшку *(Шум у залі)*.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Пропоную продовжити розгляд змін до Конституції. Запрошую керівників фракцій на третій поверх до зали нарад для вирішення даного питання.

Але я вас прошу дати виступити шановному Олегу Валерійовичу, а після виступу ми проведемо нараду з керівниками фракцій, а народні депутати виступатимуть. Будь ласка *(Шум у залі)*.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Кривий Ріг! Кривий Ріг! Кривий Ріг!
Кривий Ріг!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є така пропозиція. Ми продовжуємо розгляд цього питання. Андрій Володимирович буде вести засідання. Запрошую керівників фракцій провести консультації з питань Кривого Рогу, і після цього з узгодженою позицією ми повернемося до розгляду даного питання.

Далі. Після нашого повернення хто з керівників фракцій не виступив, матиме цю можливість у рамках розгляду змін до Конституції. Запрошую всіх керівників фракцій на консультації.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Кривий Ріг! Кривий Ріг! Кривий Ріг!
Кривий Ріг!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, за пропозицією фракцій оголошую перерву до 12 години. Однак хочу підкреслити, що такими методами навряд чи щось конструктивно можна вирішувати.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати! Хочу в першу чергу принести вам вибачення за таку довгу затримку. Керівники фракцій і груп парламенту, які мали зацікавленість, проводили консультації щодо вирішення питання Кривого Рогу.

Тому ще раз вибачаюся за затримку, вона була вимушена. Ми прийняли таке рішення: після завершення розгляду питань про внесення змін до Конституції України мною буде внесено дві угоджені пропозиції про те, яким чином ми зараз розглядатимемо питання щодо Кривого Рогу. Далі Верховна Рада прийме щодо цього рішення, і ми його узгодимо.

Дякую, шановні колеги. Я прошу всіх займати свої робочі місця, ми продовжуємо розгляд.

Шановні колеги народні депутати, прошу всіх займати свої робочі місця в залі Верховної Ради України. Шановні колеги,

сьогодні також буде пропозиція з 16 години продовжити розгляд питань порядку денного і працювати до вирішення питань, які ми не встигли розглянути. Я проситиму всіх вас підтримати пропозицію працювати з 16 години до вичерпання питань порядку денного.

Будь ласка, займаємо свої робочі місця. Продовжуємо розгляд питань порядку денного — проект Закону “Про внесення змін до Конституції України щодо правосуддя”. Запрошую на трибуну для виступу Олега Валерійовича Ляшка, Радикальна партія України.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні колеги народні депутати! Шановні громадяни! Безумовно, питання виборів у Кривому Розі, де вони були сфальсифіковані та в якому на сьогодні жителі міста не мають чесної влади, надзвичайно важливе. Переконаний, що парламент і наша фракція проголосують за перевибори мера Кривого Рогу і перевибори депутатів міської ради. Усіх треба гнати в шию, всіх треба міняти! Але питання змін до Конституції є ключовим питанням майбутнього нашої країни. Адже, якщо ми не матимемо незалежного правосуддя, в цій країні не буде інвестора і сприятливого інвестиційного клімату. Ніхто сюди не вкладатиме своїх коштів, якщо знатимуть, що підуть в якийсь районний суд, відіжмуть бізнес, відіжмуть гроші, заберуть власність. Питання змін до Конституції в частині судочинства — це майбутнє нашої держави. Бо сьогодні кожен українець знає, що якщо у тебе немає блату, немає “волохатої руки”, немає грошей, немає папи-мами прокурора чи судді, ти нічого у цих судах не доб’єшся. Ти не зможеш захистити своїх прав, ти не зможеш добитися справедливості. Адже суд створений для того, щоб будь-хто, незалежно від того, чи є в нього гроші, чи немає, міг прийти і добитися справедливості.

Є в нас сьогодні такі суди? Ні, таких судів немає. Чи дають відповідь на ці питання зміни до Конституції, запропоновані Президентом? На думку нашої фракції, ні, бо ми вважаємо, що

судова система має бути не законсервована, а розконсервована. Ми вважаємо, що реальна боротьба з корупцією — це звільнення всіх до одного суддів, прокурорів, митників, податківців, хто десятками років грабує рідну країну, хто довів країну до ручки!

Саме тому ми вважаємо, що реальна реформа судочинства — це заміна всіх суддів і шляхом конкурсів призначення нових. Подивіться на цю так звану реформу прокуратури. Шокіним призначено 154 нових керівників органів прокуратури. Він розказує, що це реформа. Там немає жодної людини не з прокурорської системи, от вам і вся реформа. Це профанація, а не реформа! Тому я не хочу, щоб ми так само проводили реформу судочинства, як це робить Шокін, відставки якого ми вимагаємо. Фракція Радикальної партії голосуватиме за направлення до Конституційного Суду проекту змін до Конституції, бо ми вважаємо, що питання судової реформи має, нарешті, розпочатися. Це те, за що люди стояли на Майдані. Це те, за що сьогодні тисячі людей віддають своє життя: за незалежність країни, за її суверенітет, за її майбутнє. Майбутнє країни — це справедливий суд, чесна влада, відповідальні політики і чесні виборці.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Соболев, “Батьківщина”. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Батьківщина”). Шановні колеги! Питання, яке ми зараз розглядаємо, справді, є дуже важливим. Але чи вирішиться це питання внесенням змін до Конституції в частині незалежності і справедливості суду? Так, цей проект запроваджує цілий ряд новацій, які дають змогу стверджувати, що є речі, які дозволять суду стати справді справедливим органом. Це, наприклад, збільшення

віку з 25 до 30 років для зайняття посади в суді. Це і можливість відійти від політичного тиску на суддів.

Але є ціла низка норм, які не вирішують, по суті, ключового питання: чи стає після цього суддя справді незалежним від хабарника, від тиску на нього, чи він стає незалежним знову від закону? Саме тому наша фракція в такому вигляді і проаналізувала ці зміни та доповнення до Конституції.

На нашу думку, залишається невизначеним ключове питання. Яку відповідальність несе суддя за ухвалення свідомо неправосудного рішення? Бо принцип, який закладається тут, це знову принцип: “що хочу, те й ворочу”. Будь-які прийняті рішення не проходять ключового принципу, коли суддя повинен дивитися, як ці рішення прийнято попередньо і чи є відповідні рішення міжнародних судових інституцій. І такі судді далі працюватимуть. Це перше.

Друге. Це ключове питання, а не питання, зі скількох ланок складатиметься судова система (трьох чи чотирьох), яким чином підбирається на ці посади суддівський корпус і яким чином вони позбавляються своїх посад у разі прийняття завідомо неправосудних рішень.

Третє. Чи дозволяє ця реформа фактично розвантажити роботу суддів щодо 70–80 відсотках справ, які вирішуються затяжним способом, бо немає можливості вирішити ці питання дуже швидко, оперативно, а, найголовніше, справедливо? Саме тому ми не бачимо тут обрання суддів перших інстанцій, про що тут багато хто казав. Ми не бачимо ключових змін до Конституції, які дозволять це вирішити.

І ще одне питання — це замкнутість і корпоративність. Подивіться, що відбуватиметься з Конституційним Судом. Наша фракція взагалі наполягала на тому, щоб Конституційний Суд і його повноваження було передано Верховному Суду. Але рішення про зняття недоторканності судді та його арешт приймає сам орган, представлений виключно суддівським корпусом. Саме тому

наше рішення таке: ми проголосуємо за направлення до Конституційного Суду і чекаємо висновків, далі розглядатимемо по суті кожну норму закону.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Будь ласка, три виступи народних депутатів по 3 хвилини.

Народний депутат Вовк, Радикальна партія. Будь ласка.

ВОВК В.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Фракція Радикальної партії Олега Ляшка. Шановні колеги! Шановні громадяни України! На жаль, проект Закону “Про внесення змін до Конституції України щодо правосуддя” не відповідає викликам часу, зокрема запиту українського суспільства на знищення всеосяжної корупції у судах та радикальне очищення і повне оновлення судової системи.

Фракція Радикальної партії послідовно відстоює просту та очевидну для громадян позицію: метою судової реформи має стати забезпечення в Україні чесного і справедливого суду. Решта, в тому числі і зміни до Конституції, мають бути підпорядковані цій головній меті.

Проект змін до Конституції, розроблений за участі експертів Венеціанської комісії, можливо, і заслуговує на схвалення з боку професійних правників. Однак, виходячи з інтересів суспільства, цього абсолютно недостатньо. Адже проект марнує унікальний момент конституційної реформи системи правосуддя для забезпечення її докорінного очищення, оскільки він не містить ані завдання, ані механізму радикального оновлення суддівського корпусу в Україні. У ньому формально забезпечується незалежність суддів, але не враховується те, що абсолютна більшість нинішніх суддів вже давно незалежна від людської моралі та совісті.

Очевидно, є надмірна участь та вплив на проект судової реформи представників прогнилої корумпованої судової системи. Можна навіть говорити, що у проекті перемогла корпоративна логіка саме порятунку та консервації судової мафії (*Оплески*). А якщо судова реформа не буде успішною, то не будуть успішними й будь-які інші реформи у країні, оскільки будуть підірвані в своїй основі — в системі забезпечення верховенства права.

Отже, позиція фракції Радикальної партії Олега Ляшка принципова — це повне перезавантаження судової системи та запровадження механізму відкритого призначення нових суддів у рамках конституційної реформи правосуддя. Лише реформа, що передбачатиме радикальне очищення та оновлення восьми-тисячного корпусу українських суддів, так само, як і п'ятнадцяти-тисячного корпусу прокурорів, відкриє шлях для чесного і справедливого суду та знайде розуміння і довіру українських громадян.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Леонід Ємець. Будь ласка.

ЄМЕЦЬ Л.О., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія “Народний фронт”)*. Місто Київ, фракція “Народний фронт”. Шановні колеги! Як вже повідомляли наші колеги, сьогодні зранку у нас відбулося засідання фракції, на якому під час обговорення ми прийняли рішення підтримати направлення даного законопроекту до Конституційного Суду. Але в мене є власна думка, яку я, користуючись правом народного депутата, обраного по мажоритарному округу, хочу озвучити. Ми хочемо від судової реформи не просто реформи заради того, щоб поставити галочку, ми хочемо в результаті отримати чесного, справедливого суддю. Що нам для цього треба

зробити? Нам треба дати можливість прийти на ці 8 тисяч посад суддів новим професійним юристам, які ніколи не були в цій системі, які не були пов'язані круговою порукою корупції та хабарництва. Це наша пропозиція, яку ми вважаємо ключовою для отримання чесного і незалежного судді. Решта питань носить технічний, я навіть сказав би, косметичний характер. Звісно запровадження Римського статуту — це надзвичайно добре, але Міжнародний кримінальний суд не в змозі вирішити за нас, українців, наші українські проблеми, нам потрібен наш український чесний суддя.

Я вам скажу, що в мене є своя особиста позиція, парламент зараз визначиться, я просто хочу вам висловити зауваження з приводу направлення до Конституційного Суду. Ми зараз втрачимо час і нагоду здійснювати реально ефективну судову реформу, ми однозначно повернемося до цього питання через два-три місяці, коли в парламенті шукатимемо 300 голосів, і можемо завершити тим, що знову будемо змушені повернутися на три місяці назад для обговорення з початку.

Шановні колеги! Ми маємо унікальну нагоду запровадити справжні судові реформи, давайте цією нагодою скористаємося з розумом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Микола Томенко. Будь ласка.

ТОМЕНКО М.В. Шановні колеги! Хочу звернути вашу увагу на таку проблему: є кілька тез судової реформи. Ми звертаємося до Конституційного Суду з надією, що ця вища інституція розставить крапки над "і", але, очевидно, ми забули, хто там у Конституційному Суді знаходиться. Я вас кратко поінформую, що, здається, дев'ять кращих із кращих людей донецько-луганського походження (я суто не з регіональних міркувань), обраних Президентом

Януковичем, відповідно до рішення Верховного Суду причетні до узурпації влади режимом Януковича. Ми що, хочемо, щоб вони нам зробили чесний висновок, як треба реформувати судову систему? (*Оплески*). Це перше.

Друге. Я, звичайно, не юрист, я тільки доктор політичних наук, але я не розумію, що таке рада правосуддя. Це як міністерство правди або рада мудреців? Правосуддя здійснюється судовими рішеннями в інтересах держави і права, а як ми обираємо раду правосуддя? Це що, наймудріші правосудні люди якісь будуть? Я не розумію цієї назви “рада правосуддя”

Я так само не розумію двох років перехідного періоду. У нас постійні перехідні періоди: два роки Президент займатиметься судовою системою, а через два роки ми почнемо чесно жити? Очевидно, це серйозна проблема.

Наступна проблема: ми висловлюємо претензії до парламенту, і Руслан Князевич, в принципі, правий, що ми тут не активні. З точки зору принципів поділу функцій я взагалі не розумію, як Вища рада юстиції, а пізніше унікальна вища рада правосуддя, призначатиме, контролюватиме, звільнятиме і подаватиме на зняття судової недоторканності? Вона виконуватиме чотири функції самостійно? Невже парламент не може? Назвіть хоча б одного суддю, кандидатуру якого подали притягти до відповідальності та Верховна Рада не проголосувала. Ми за всіх голосуємо. Тому, очевидно, що парламентський контроль, хай не в частині призначення суддів, але бодай у частині зняття недоторканності суддів у парламенту повинен залишатися. Тому, на моє глибоке переконання, попри весь пафос необхідності ідеї реформи, дана концепція, починаючи з назви і завершуючи, хто її здійснюватиме і контролюватиме, не витримує жодної критики.

У принципі українці — специфічна нація, звичайно, ми для зняття проблеми можемо це передати до Конституційного Суду, але це нічого не вирішить, бо з Конституційного Суду до нас надійде подання, в якому буде зазначено, що в них немає

заперечень, і ми знову обговорюватимемо, як проводити судову реформу. У нас два варіанти: або думати над судовою реформою, або передати до Конституційного Суду і почати думати про судову реформу ще через півроку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу всіх колег народних депутатів зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування. Шановні колеги, заключне слово співдоповідача Руслана Князевича. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я все-таки сподіваюся на мудрість українського парламенту, і, на-решті, ми хоча би напередодні свят справді приймемо, як на мене, абсолютно доленосне рішення, якого вже зачекалась Українська держава. Ми не здатні реформувати суддівську систему вже 20 років, у 2016 році виповниться 20 років чинній українській Конституції. Після її прийняття буквально за кілька місяців постало питання доцільності змін, тому що не святі горшки ліплять, і практика свідчить, що, на превеликий жаль, правових механізмів, закладених в українській Конституції, не завжди в житті вдається належним чином дотримуватися або життя вносить такі корективи, що взагалі неможливо дотримуватися.

І 20 років український парламентаризм був у процесі обговорення доцільності створення передумов для зміни Конституції, декілька разів це було предметом розгляду. Влітку минулого року парламент набрав лише 60 голосів на користь такої реформи. Але нам немає куди тікати від цієї проблеми. Відразу застерігаю вас, що якщо і цього разу ми будемо вести “страусину” політику, це матиме негативні наслідки не тільки в середині держави. Ви знаєте, що в межах безвізового режиму і взагалі євроінтеграційних процесів питання внесення конституційних змін до судочинства є визначальним у наших європейських партнерів. То ж будьмо мудрими, давайте направимо до Конституційного Суду. Я сподіваюся,

що Конституційний Суд у стислі строки зможе належним чином дати відповідну правову оцінку і потім ми продовжимо цю дискусію в стінах парламенту. Це технічне питання, яке не потребує жодних політичних аспектів. Давайте виконаємо свою місію і на цьому, я сподіваюся, завершимо політичну дискусію в частині внесення змін до Конституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги народні депутати, прошу всіх зайняти свої робочі місця у сесійній залі Верховної Ради України, приготуватися до голосування. Прошу, колеги, займіть свої робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому проекту Постанови “Про включення до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України восьмого скликання законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо правосуддя і про його направлення до Конституційного Суду України” (№3524/П) спільно з пропозиціями, озвученими з трибуни Верховної Ради України Олегом Романовичем Березюком. Прошу підтримати.

“За” — 291.

Вітаю, шановні колеги, майже конституційна більшість. Дякую, постанову прийнято і відповідно буде направлено до Конституційного Суду.

Шановні колеги народні депутати, прошу всіх залишатися на своїх робочих місцях, бо зараз ми голосуватимемо ще дві постанови. Відразу ці пропозиції і потім постанови? У нас є постанови щодо продовження пленарної роботи. Голосуємо їх? І відразу пропозиції щодо Кривого Рогу. Два проекти постанов голосуємо? Кривий Ріг, добре.

Шановні колеги, було дві пропозиції. За результатами вчорашнього засідання Погоджувальної ради питання Кривого Рогу внесено до порядку денного пленарного засідання на четвер. За результатами розгляду цього питання на нараді внесено дві пропозиції. Перша — розглянути це питання сьогодні на пленарному засіданні. Друга — розглянути його завтра об 11 годині ранку. Але це має вирішити Верховна Рада України.

У чому питання? Питання в тому, що в різних політичних сил є розбіжності щодо голосування: або за закон, або за постанову. Є розуміння того, що можна це врахувати законом і прийняти ще один закон щодо дострокового відкликання депутата місцевої ради, який має розглянути за моїм дорученням комітет, очолюваний Сергієм Власенком, тобто таких два варіанти.

Отже, або це має відбутися сьогодні, або завтра об 11 годині ранку, це рішення повинна прийняти лише Верховна Рада України. Але наголошую на тому, що це рішення повинно бути прийнято максимальною кількістю голосів, необхідних для його прийняття, потрібно також врахувати позиції щодо відкликання депутатів місцевої ради.

Тому, будь ласка, зараз ці дві пропозиції я поставлю на голосування, і ви визначитеся. Немає ніяких пропозицій, доповнень?

Тобто дві пропозиції: або сьогодні (і тут є питання про узгодження позицій щодо закону), або на завтра на 11 годину вже після засідання комітету. Правильно я зрозумів? Будь ласка, хто за розгляд цього питання сьогодні, прошу визначатися.

“За” — 203.

Хто за розгляд даного питання завтра об 11 годині для максимального забезпечення результативного голосування і узгодження разом із законом про відкликання депутатів місцевих рад? Це дасть можливість консолідувати голоси.

Будь ласка, прошу голосувати, щоб завтра питання Кривого Рогу розглядати об 11 годині спільно із законом про відкликання

депутатів місцевих рад, який буде розглянуто відповідним комітетом Сергія Власенка. Прошу підтримати.

“За” — 264.

Дякую. Завтра об 11 годині розглядатиметься це питання.

Колеги, не розходьтеся! У нас є ще дві процедурних постанови — [№3000-П](#) і [№3000-П1](#). Є пропозиція розглянути їх за скороченою процедурою. Прошу голосувати. Це процедурне питання.

“За” — 190.

Шановні колеги, проект Постанови “Про особливості процедури розгляду законопроектів, що пов’язані з прийняттям проекту Закону України “Про Державний бюджет України на 2016 рік” (№3000-П)... Без проекту Закону “Про гральний бізнес”.

Доповідає Андрій Гордєєв. Будь ласка.

ГОРДЄЄВ А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Постанови “Про особливості процедури розгляду законопроектів, що пов’язані з прийняттям проекту Закону України “Про Державний бюджет України на 2016 рік” (№3000-П), яким пропонується відповідні законопроекти розглянути за скороченою процедурою. Метою прийняття такої постанови є необхідність ухвалення остаточних рішень з питань внесення змін до Податкового та Бюджетного кодексів та іншого законодавства для забезпечення на їх основі затвердження до завершення поточного року збалансованого державного бюджету на наступний бюджетний період. Прошу підтримати, я так розумію, що без грального бізнесу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спокійно (*Шум у залі*). Шановні колеги, щодо процедури розгляду проекту постанови №3000–П. Я поясню, в чому питання. Ми знаходимося в досить стислих рамках щодо голосування цих питань. У нас пленарний тиждень з 22 по 25 грудня. Ці постанови дають нам можливість з 22 по 25 грудня розглядати дані питання. Якщо у нас виникнуть питання щодо внесення змін, парламент це зможе зробити. Але зараз для того, щоб увійти в процедурне поле, нам потрібно їх прийняти. І тоді з 16 години ми повноцінно розглядатимемо всі питання порядку денного.

Є пропозиція виключити з цього переліку законопроект про гральний бізнес, проект закону щодо Податкового кодексу ([№3630](#)), у нього повна процедура (*Шум у залі*), законопроект [№3631](#).

Голосуємо проект постанови №3000–П. Колеги, прошу підтримати. Займіть свої робочі місця, будь ласка.

“За” — 200.

Ще раз, шановні колеги, сформулюю пропозицію. Займіть, будь ласка, свої робочі місця! Є постанова парламенту, яка передбачає процедуру розгляду. Прошу всіх підтримати ці пропозиції для того, щоб ми відкрили шлях до розгляду цих законопроектів. Будь ласка, заспокойтеся і займіть свої робочі місця.

Шановні колеги, готові голосувати? Є пропозиція затвердити проект постанови №3000–П і включити проект закону [№3688](#), який є результатом роботи до 7-ої години ранку. Наголошую на особливому порядку розгляду. І я прошу всі фракції, групи, а також позафракційних підтримати це питання. Без проекту щодо азартних ігор і без проекту закону №3631. Приймається? Колеги, будь ласка, займайте місця для голосування.

Шановні колеги, я ще раз підкреслюю, що це процедурне питання. Прошу підтримати ці дві постанови.

Колеги, я ще раз наголошую на тому, що нам треба прийняти ці дві процедурні постанови. Будь ласка, займіть свої робочі місця.

Шановні колеги, ще раз нагадую, щоб усі ви зрозуміли, про що йдеться. Увага! Нам треба сьогодні прийняти рішення про особливий порядок розгляду законопроектів. Тому що у нас до п'ятниці включно пленарний тиждень. Я не кажу, як ви голосуватиме за ці закони, я кажу про особливу процедуру їх розгляду. Тому що сьогодні ми їх розглянемо, завтра у другій половині дня відповідно відбудуться засідання комітетів, а в четвер ми їх остаточно голосуватимемо, це не вплине негативно на голосування щодо Кривого Рогу. Тому я прошу саме з такої логіки і фракцію "Самопоміч" також підтримати ці пропозиції щодо процедури розгляду даних питань.

Є розуміння того, щоб розглянути в такому порядку? Немає? Шановні колеги, давайте ще раз.

Сергій Березенко. Будь ласка.

БЕРЕЗЕНКО С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №205, Чернігівська область, партія "Блок Петра Порошенка "Солідарність"). Шановний Володимире Борисовичу! Сьогодні проекту закону про внесення змін до Податкового кодексу ніхто з представників різних фракцій не мав на руках. Є пропозиція зараз зробити перерву, роздати даний законопроект, опрацювати в Комітеті з питань податкової та митної політики і о 16 годині проголосувати проект постанови і розглянути ці зміни. Упевнений, що це консолідує зал. Якщо можна, врахуйте це і проведіть невелику перерву, зараз обговоріть це з представниками фракцій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, можна ще раз раціональну пропозицію? Прошу всіх залишатися на своїх робочих місцях. Я не кажу зараз про предмет розгляду даних питань, я кажу про процедуру розгляду питань.

Йдеться про те, що ми зараз їх включаємо, починаємо розгляд в комітетах, і далі ви визначатиметеся щодо голосувань. Зараз нам треба прийняти процедурне рішення, інакше ми дві години, які мали попрацювати відповідно до процедури, втратимо на те, що ви просто працюватиме, а це ні до чого не приведе. Тому я прошу підтримати це процедурне рішення.

Отже, ще раз формулюю пропозицію: голосуємо проект постанови №3000–П без проекту закону про гральний бізнес та проекту закону №3631, але з проектом закону про внесення змін до Податкового кодексу, який розглядатимемо (№3688). Це процедурно. Прошу всіх підтримати таку логіку.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до сесійної зали. Голосуємо проект постанови №3000–П у цілому із оголошеними мною змінами та доповненнями. Прошу всіх підтримати цю пропозицію.

“За” — 200.

Немає голосів.

Шановні колеги, тоді є така пропозиція: з 16 години продовжити наше засідання до вичерпання питань порядку денного, проекти постанов також голосуватимемо з 16 години.

Увага, шановні колеги народні депутати! Займіть, будь ласка, свої робочі місця (*Шум у залі*). Колеги, є пропозиція з 16 години продовжити нашу роботу до вичерпання питань порядку денного (*Шум у залі*). Колеги, підтримаємо таку логіку? Давайте проголосуємо, щоб із 16 години ми працювали до вичерпання питань порядку денного, а це означає, що поки ми будемо забезпечувати результативне голосування, ми будемо працювати. Домовилися? Поки не буде результативного голосування... (*Шум у залі*).

Будь ласка, колеги, є пропозиція з 16 години працювати до того моменту, коли ми забезпечимо результативне голосування. Прошу підтримати.

“За” — 204.

Майже. Звертаюся до всіх фракцій: “Блоку Петра Порошенка”, “Народного фронту”, Радикальної партії, “Батьківщини”, “Самопоміч”, до всіх груп парламенту: “Воля народу”, “Відродження”, до “Опозиційного блоку”, позафракційних депутатів підтримати пропозицію про те, щоб з 16 години продовжити роботу до того моменту, поки ми не забезпечуватимемо результативного голосування.

Згідно з Регламентом ми маємо це рішення прийняти до 14 години, до завершення ранкового засідання. Тому я прошу всіх підтримати цю пропозицію. Виходячи з того, що дві години ми втратили на розмови про Кривий Ріг, прошу “Самопоміч” підтримати цю пропозицію. Будь ласка, давайте голосувати, щоб з 16 години працювати. Прошу підтримати.

“За” — 211.

Колеги, майже. Шановна фракціє “Самопоміч”, прошу вас підтримати пропозицію щодо голосування за продовження робочого дня з 16 години і до забезпечення результативного голосування. Колеги, будь ласка.

Віктор Михайлович Пинзеник, 1 хвилина.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні народні депутати! Шановний Володимире Борисовичу! Очевидно, нереально розглянути перелік, розданий нам сьогодні. У мене є пропозиція зосередитися на розгляді питань, пов’язаних із проектом Державного бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймається, дуже мудра пропозиція.

Отже, ставиться на голосування пропозиція продовжити роботу до вичерпання питань порядку денного, пов’язаних із розглядом питань про державний бюджет. Прошу підтримати.

Колеги із “Самопоміч”, прошу підтримати дану пропозицію.

“За” — 210.

Шановні колеги, була абсолютно слухна пропозиція Віктора Михайловича Пинзеніка: продовжити роботу з 16 години до розгляду всіх питань, пов'язаних із прийняттям Державного бюджету. Заспокойтесь! *(Шум у залі)*.

Прошу підтримати дану пропозицію *(Шум у залі)*.

Голосуємо пропозицію працювати з 16 години до вичерпання питань порядку денного, пов'язаних із прийняттям Державного бюджету. Прошу зайняти свої робочі місця і голосувати цю пропозицію. Прошу підтримати.

“За” — 226.

Рішення прийнято.

Є у мене заява на оголошення перерви від Олега Ляшка і Березюка. Будь ласка, 3 хвилини для виступу.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні колеги народні депутати, хвилину уваги! Йдеться про майбутнє нашої держави, про майбутнє правоохоронних органів та їхнє реформування.

Як ви знаєте, минулого тижня в парламенті стався прикрий, ганебний випадок, коли у цьому священному залі знайшовся злодій, який украв підписи за відставку Генерального прокурора Шокіна, яких ми зібрали майже 140. Той, хто вкрав, думав, що розв'язав проблему. Ні, не розв'язав. Хочу вас, шановні колеги, порадувати: ми почали повторно збирати нові підписи за відставку Шокіна, за 5 хвилин 30 народних депутатів підписалися за його відставку. Якщо ми такими темпами збиратимемо підписи, то до 16 години буде 226 голосів.

Я звертаюся до шановних колег із фракції “Блок Петра Порошенка”, до шановних колег з “Народного фронту”. До колег із “Батьківщини”, “Самопоміч” та Радикальної партії немає потреби звертатися, бо вони вже підписалися. Я звертаюся до всіх позафракційних народних депутатів: давайте зберемо 150 підписів, негайно внесемо до порядку денного питання щодо відставки Шокіна і, нарешті, відправимо його у відставку, бо якщо ми кажемо про реформу правоохоронних органів, то вона має починатися

з відставки Генерального прокурора. На посаду Генерального прокурора має прийти людина, не пов'язана корупційними схемами, людина, яка не створювала корупційної системи Генеральної прокуратури та органів прокуратури.

Тому я звертаюся до всіх народних депутатів: не бійтеся взяти на себе відповідальність, проголосуйте, підпишіться за відставку Шокіна, який сьогодні гальмує реформи Генеральної прокуратури, дискредитує державну владу в Україні, який фактично законсервував корупцію в органах прокуратури. Хочемо реальних змін, хочемо жити як люди, хочемо реальних реформ?

Це має розпочатися з відставки Генерального прокурора Шокіна і звільнення всіх суддів, прокурорів, митників і податківців. Це те, чого від нас чекає український народ, для чого вони нас делегували.

Юліє Володимирівно, прошу вас підтримати відставку Шокіна. Юрію Луценко, прошу підтримати відставку Шокіна. Не дайте корупції далі грабувати і знищувати нашу рідну країну!

Дякую (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, вже 14 година, і ми прийняли важливі рішення. А зараз згідно з Регламентом ранкове засідання Верховної Ради України оголошую закритим. Продовжимо нашу роботу о 16 годині. Прошу всіх депутатів дисципліновано о 16 годині прийти до сесійної зали для продовження нашої роботи.

Дякую.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України ГРОЙСМАНА В.Б. звернулася із заявою народний депутат України ГЕРАЩЕНКО І.В. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”): “Під час принципового голосування за направлення до Конституційного Суду України проекту Закону “Про внесення змін до Конституції України щодо правосуддя” моя картка не спрацювала.

Прошу врахувати мій голос “за” законопроект [№3524](#)”.